

AMATER

Filmi Hala Hartleya so me vedno navdajali z občutkom, da tisto, kar režiser prikazuje na platnu, ni tudi nujno zasidrano v splošnem prepičanju filmskega gledalca. Drugače povedano, Hartleyevi filmi običajno niso to, kar mislimo, da gledamo. Če navedem besede Roberta Burka iz njegovega prejšnjega celovečerca *Simple men*, »Ni je stvari, kot sta avantura in romanca«, potem lahko misel ob njegovem novem odličnem filmu *Amater* nadaljujem z: »ni je stvari, ki bi povezala Hala Hartleya in akcijski film«. Vendar je *Amater* prav to — akcijski thriller, pri čemer moram žanrsko oznako obvezno postaviti v navednice. Akcije je namreč pri Hartleyu ponavadi še manj, kot v povprečni aristokratsko zadržani kostumski drami, če pa kak prizor slučajno kaže

določeno pospešitev ritma, je ta skrajno zbanalizirana. Hartley se namreč tedaj namesto k dejanjem praviloma zateče k preprostim (kot je vse vedno preprosto) prepoznavnim indicem. Policajka na postaji miri vklenjenega Damiana Younga, ki je vpleten v kriminalne posle, s podobnimi filozofsko-meditativnimi besedami o romanci, kot je to taisti Young v vlogi šerifa počel že v *Simple men* pri vprašanih policijske zaščite in romance. Policajka za nameček na prsih nosi ploščico z imenom Melville, opisani prizor pa se pozneje razvije v akcijsko še najbolj prepoznavno sekvenco filma, ki se konča z Youngovim pobegom. Med vsemi Hartleyevimi filmi je *Amater* širokemu občinstvu doslej najbližji prav zaradi žanrske prepoznavnosti, ki se običajno sicer sprevrže v nekakšno parodiranje, vendar so nemalokrat vidni prav vplivi fran-

coske kriminalke 50. in 60. let in zgodnjih filmov Jeana-Pierra Melvillea, predvsem »emocionalnih« krimičev, kot sta Bob le Flambeur in Dva moža na Manhattnu.

Še ena podrobnost druž *Amater* s filmom *Simple men*: hitchcockovski MacGuffin, objekt, ki je zanimiv le, dokler je odsoten, skrivnosten. Tokrat za spremembo ne gre za fizični objekt, temveč za psiho Thomasa (Martin Donovan), ki ga ljubica — porno igralka Sofia (Elina Lowensohn) — požene skozi okno in zato izgubi spomin. Prav amnezija bo Thomasa združila z bivšo nuno Isabelle (Isabelle Huppert), ki se ji je v sanjah prikazala Devica Marija in jo iz Francije poslala v Ameriko, da opravi nedefinirano poslanstvo. Po novem se Isabelle preživlja s pisanjem kratke proze za porno magazine in bo Thomasu pomagala pri iskanju identitete. Iskanje? Prav

imate, zgodba se sprevrže v odisejado (srečata mulca, ki bere Odisejo) saj Thomas ne skuša revidirati spominov z brskanjem po možganih, kot predvsem z iskanjem določenih oseb (poslušamo *Here* skupine *Pavement*). In če je Thomas Odisej, zakaj Isabelle ne bi bila Penelopa, ki še vedno čaka prvo seksualno izkušnjo, pa čeprav pravi, da je devica z nimfomanskimi nagoni, v katero se Thomas nasmrtno zaljubi? Ko Thomas najde, kar je iskal, je za romanco že prepozno, saj ga po pomoti ustrelil policaj — s kroglo, ki je bila namenjena Edwardu (Damian Young), ki mu je o romanci bojda vse razložila že policajka Melville. Odiseja je v tem trenutku iznakažena, toda kaj nisem ravno na začetku tega teksta zapisal, da filmi Hala Hartleya niso tisto, kar se nam zdi?

SIMON POPEK

AMATEUR

scenarij in režija:

Hal Hartley

fotografija:

Michael Spiller

glasba:

Jeff Taylor, Ned Rifle

igrajo:

Isabelle Huppert,

Martin Donovan,

Elina Lowensohn,

Damian Young

produkcija:

True Fiction Pictures, ZDA

1^h45

